

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji (288.)
w dniu 16 stycznia 2019 r.

IX kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej unieważnienia podwyżek opłat wieczystego użytkowania w Warszawie w latach 2009-2018 (cd.) (P9-30/18).
2. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 253 ustawy z 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego poprzez zastąpienie określenia „obywatel” określeniem „zainteresowany” (cd.) (P9-49/18).
3. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w celu przyznania prawa do przeliczenia świadczeń emerytalnych osobom, które nie mogły kontynuować zatrudnienia z powodu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej (P9-64/18).
4. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń, w celu wprowadzenia odpowiedzialności karnej osoby, która nie odebrała paragonu fiskalnego (P9-65/18).
5. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy, celem umożliwienia osobom powyżej 75. roku życia korzystania z prawa wybierania za pośrednictwem głosowania korespondencyjnego oraz zmiany ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, w celu uaktualnienia odesłań ustawowych (P9-66/18).
6. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej mającej na celu ustanowienie podstawy prawnej do rekompensaty za grunty leśne przejęte na podstawie dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 12 grudnia 1944 r. o przejęciu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa (P9-72/18).
7. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, w zakresie wysokości uposażenia policjanta w okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim (P9-73/18).

(Początek posiedzenia o godzinie 12 minut 04)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Robert Mamątow)

Przewodniczący Robert Mamątow:

Bardzo serdecznie witam państwa na dwieście osiemdziesiątym ósmym posiedzeniu Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

Mamy dzisiaj do rozpatrzenia 7 petycji: nad 2 petycjami będziemy kontynuowali rozpoczęte prace, a 5 jest nowych.

Chciałbym serdecznie przywitać... Są z nami dzisiaj na naszym posiedzeniu: pan Marcin Lisiak, Krajowe Biuro Wyborcze, główny specjalista w Zespole Prawnym – serdecznie witam; pani Anna Czaplinska, pełniąca obowiązki naczelnik wydziału w Departamencie Ubezpieczeń Społecznych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej; pani Maria Janiszewska-Wyszyńska, też z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej; pani Małgorzata Kutyla, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju; dyrektor Departamentu Gospodarki Nieruchomościami; pani Edyta Lubaszewska z Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju; pan Piotr Witkowski z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, radca prawny; pan Mariusz Cichomski – serdecznie witam – dyrektor Departamentu Porządku Publicznego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji; pani Alicja Banaszek, główny specjalista w Departamencie Wspierania Polityk Gospodarczych w Ministerstwie Finansów. Bardzo serdecznie witam panią Danutę Antoszkiewicz z Biura Analiz, Dokumentacji i Korespondencji wraz ze współpracownikami. Witam pana legislatora. Serdecznie witam pozostałych gości. Bardzo serdecznie witam panów senatorów.

Rozpoczniemy od pierwszej petycji. Jest to petycja w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej unieważnienia podwyżek opłat wieczystego użytkowania w Warszawie w latach 2009–2018.

Komisja na swoim posiedzeniu 26 września 2018 r. przeprowadziła dyskusję nad tą petycją i po wysłuchaniu przedstawicieli urzędu miasta podjęła decyzję o zawieszeniu prac nad petycją i zwróceniu się o opinię w tej sprawie.

Są dzisiaj z nami panie z Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju. Bardzo bym prosił o przedstawienie opinii o tej petycji.

Dyrektor Departamentu Gospodarki Nieruchomościami w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju Małgorzata Kutyla:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Małgorzata Kutyla, Departament Gospodarki Nieruchomościami w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju.

Zacznę od tego, że oficjalne stanowisko wobec przedłożonej przez Senat propozycji zajął pan minister Artur Soboń, sekretarz stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju, w piśmie z dnia 11 grudnia ubiegłego roku, w którym bardzo szczegółowo odniósł się do proponowanych rozwiązań, jak również przedstawił argumenty, które przemawiają za tym, aby nie podejmować prac w przedłożonym zakresie.

Otóż przede wszystkim – nie będę przytaczała wszystkich tych argumentów ponownie – nie znajduje uzasadnienia wprowadzanie do systemu prawa aktu będącego aktem rangi ustawy powszechnie obowiązującej, której celem miałyby być usunięcie z obrotu prawnego oświadczeń woli kształtujących konkretne stosunki cywilnoprawne, jak również usunięcie prawomocnych orzeczeń sądu, które zastępowały oświadczenia woli w przypadku sporu pomiędzy stronami. Wydaje się, że system prawny zawiera różnorodne instrumenty i mechanizmy, zarówno jeżeli chodzi o prawo administracyjne, jak i prawo cywilne, które pozwalają na dochodzenie przez użytkownika wieczystego swoich uzasadnionych uprawnień czy też udowadnianie naruszeń dokonanych przez organ w toku podejmowanych aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego. Wspomniałam o prawie zarówno cywilnym, jak i administracyjnym, ponieważ, jak zdajemy sobie sprawę, aktualizacja opłat z tytułu użytkowania wieczystego jest właśnie poddana pewnemu szczególnemu trybowi odwoławczemu, który zawiera pewne elementy mieszane, tzn. z prawa zarówno cywilnego, jak i administracyjnego. Niemniej nie oznacza to... Mimo tego jest jednoznaczny pogląd, że jest to stosunek cywilnoprawny. Dlatego ta ingerencja nie może się odbywać w sposób powszechny, czyli aktem prawa, który obejmowałby wszystkie umowy cywilnoprawne bez rozróżnienia, bez refleksji, czy rzeczywiście uprawnienia użytkownika wieczystego zostały naruszone. Tak więc ta jakby generalność tej zawartej w petycji propozycji jest jej pierwszą ułomnością.

I nie wymieniając wszystkich tych instrumentów prawnych, chciałabym tylko wskazać przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami, przepisy kodeksu postępowania

administracyjnego, przede wszystkim przepisy o doręczeniach, jak również przepisy kodeksu postępowania cywilnego, jeżeli chodzi o postępowania przed sądami powszechnymi w sprawach tych podwyżek opłat. Również sama kontrola wymogów co do formy oświadczenia woli, ponieważ to właśnie tutaj projektodawcy też podnoszą, może być przeprowadzana w sposób określony już w systemie prawa. Proponowany tryb unieważniania, który znajdujemy w przedłożonej propozycji, nie może być rozpatrywany właśnie w oderwaniu od ugruntowanych regulacji systemu prawnego, od tych reguł, które dotyczą skutków wadliwie złożonego oświadczenia woli. W związku z tym wydaje nam się, że ten akt w takim kształcie, w którym w sposób bardzo generalny potraktowałby szereg stosunków cywilnoprawnych, nie może znaleźć uzasadnienia.

I tylko chciałabym jeszcze dodać w imieniu pana ministra Artura Sobonia, że oczywiście resort jest świadomy tego, w jak różnych okolicznościach, w jak różnym czasie i z jak różnymi wysokościami były składane te wypowiedzenia opłat, czyli aktualizacje opłat za użytkownika wieczyste, w stosunku do gruntów mieszkaniowych. Analizowaliśmy to bardzo szczegółowo w związku z tym, że opracowywaliśmy ustawę o przekształceniu użytkownika wieczystego gruntów zajętych pod cele mieszkaniowe. Zwłaszcza pochylił się nad tym, co działo się w ostatnich właśnie miesiącach, już po wejściu w życie ustawy przekształceniowej. Pragnę powiedzieć, że rzeczywiście szczegółowo analizujemy takie przypadki, w których by doszło do jakichś naruszeń, nierównego potraktowania, a to dlatego, że one właśnie miały wpływ na tę wysokość opłaty przekształceniowej, którą przez 20 lat taki beneficjent musi płacić. I jeżeli faktycznie w niektórych przypadkach takie rażące wady w procesie aktualizacji miały miejsce, to... W imieniu pana ministra chciałabym powiedzieć, że faktycznie pan minister zastanawia się i analizuje różne możliwości jakiejś ingerencji ustawodawczej, ale chcę podkreślić, że tylko w tych sytuacjach, które rzeczywiście uzasadniałyby tę ingerencję, np. w sytuacji naruszenia równości podmiotów, gdy np. dotyczy to użytkowników wieczystych znajdujących się na jednej nieruchomości.

Ponadto chciałabym dodać, że takim stosowanym, jak się wydaje, miejscem do przedłożenia propozycji, która by była wyważona i oparta na racjonalnych przesłankach, jest ta inicjatywa senacka zawarta w druku nr 1063. A oczywiście my w resorcie rzeczywiście analizujemy te sytuacje. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z zaproszonych gości chciałby jeszcze zabrać głos?

Proszę się przedstawić. Proszę bardzo.

Pełnomocnik Zarządu Związku Miast Polskich Marek Wójcik:

Marek Wójcik, Związek Miast Polskich.

Panie Przewodniczący! Panowie Senatorzy! Szanowni Państwo!

Ja chcę bardzo krótko odnieść się do tych kwestii.

Otóż Związek Miast Polskich jest zdania, iż ten wniosek nie znajduje uzasadnienia. Oprócz znakomitej argumentacji, którą pani dyrektor przedstawiła, argumentacji, która wyraźnie podkreśla, że konstytucyjna zasada proporcjonalności jest zachowana... Osoby mają szansę na to, aby w sprawach indywidualnych odwoływać się do samorządowego kolegium odwoławczego, potem pozostaje jeszcze do zastosowania procedura cywilna, czyli jest szansa na to, aby dochodzić swoich praw, jeżeli ktoś uznaje, że zostały one naruszone.

Chcę też powiedzieć, że propozycja zawarta w petycji narusza kilka artykułów konstytucji, począwszy od tego podstawowego, zawartego w art. 2, mówiącego o tym, że Polska jest krajem praworządnym, w którym obowiązuje zasada niedziałania prawa wstecz. Ta zasada stanowi istotny element budowania zaufania obywateli do państwa, a w tym przypadku, gdyby chcieć wprowadzić tego typu regulacje, mielibyśmy do czynienia z ewidentnym złamaniem tej zasady. Inna konstytucyjna zasada, która mówi o proporcjonalności działań administracji, w tym przypadku jest zachowana, przywołałem to na początku swojej wypowiedzi.

W związku z tym wydaje się, że nie znajduje uzasadnienia, przynajmniej z naszego punktu widzenia, ogólnopolskiej organizacji samorządowej, wprowadzenie tego typu regulacji. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Kto z panów senatorów chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę zgłoszeń.

Szanowni Państwo, ustawodawca przyznał jednostkom samorządu terytorialnego swobodę w kształtowaniu bonifikat udzielanych od odpłat rocznych z tytułu użytkownika wieczystego i to jest też jedno z podstawowych praw samorządów. Argumenty, jakie usłyszałem od pani przedstawicielki ministerstwa i od pana ze związku miast, mnie przekonują. Tak więc ja składam wniosek o niepodejmowanie prac nad tą petycją.

Proszę, przegłosujemy go.

Kto z panów senatorów jest za moim wnioskiem? (7)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Komisja podjęła decyzję o niepodejmowaniu prac nad petycją nr P9-30/18.

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do drugiej petycji. Jest to petycja w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 253 ustawy z 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego poprzez zastąpienie określenia „obywatel” określeniem „zainteresowany”.

Jest to, tak jak powiedziałem na początku, ciąg dalszy pracy nad tą petycją. Z tego, co do mnie dotarło, wiem, że komisja sejmowa podjęła pracę nad tożsamą petycją, która wpłynęła do komisji petycji w Sejmie. W związku z tym, żeby nie dublować prac, ja bym zawnioskował,

żebyśmy nie podejmowali prac nad tą petycją, bo nie ma takiej potrzeby.

Ale bardzo proszę o zabranie głosu. Proszę się przedstawić.

**Radca Ministra
w Departamencie Administracji
Publicznej w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
Piotr Witkowski:**

Piotr Witkowski, Departament Administracji Publicznej MSWiA.

W związku z przekazaniem tej petycji dotyczącej znowelizowania k.p.a. ja chciałbym wyrazić stanowisko, że Departament Administracji Publicznej MSWiA nie uznaje tej petycji za zasadną. Zmiana określenia „obywatel” na określenie „zainteresowany” nie jest konieczna ani niczego nowego nie wnosi, bo dotychczasowe regulacje zawarte w konstytucji czy w k.p.a. są wystarczające, czego dowodem jest sporządzona przez Biuro Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Senatu informacja z 22 października, i oczywiście to stanowisko zawarte w tej informacji Departament Administracji Publicznej MSWiA podziela. To tyle. Dziękuję.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze ktoś chciałby zabrać głos w tej sprawie?

Nie.

Chciałbym poddać mój wniosek pod głosowanie.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem wniosku o niepodejmowanie prac legislacyjnych nad tą petycją? (7)

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie za.

Komisja podjęła decyzję o niepodejmowaniu prac legislacyjnych nad petycją nr P9-49/18.

Dziękuję bardzo. Dziękuję państwu.

(*Głos z sali:* Do widzenia.)

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu trzeciego, petycji trzeciej. Jest to petycja w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w celu przyznania prawa do przeliczenia świadczeń emerytalnych osobom, które nie mogły kontynuować zatrudnienia z powodu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

Bardzo proszę biuro korespondencji o przedstawienie tej petycji.

**Główny Specjalista
w Dziale Petycji i Korespondencji
w Biurze Analiz, Dokumentacji
i Korespondencji w Kancelarii Senatu
Wanda Wójtowicz:**

Wanda Wójtowicz, Biuro Analiz, Dokumentacji i Korespondencji.

To jest petycja indywidualna wniesiona przez osobę fizyczną. Dotyczy ona podjęcia inicjatywy ustawodawczej

w sprawie zmiany ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach...

(*Przewodniczący Robert Mamątow:* Mam prośbę, żeby bliżej mikrofonu pani mówiła.)

...o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w celu przyznania prawa do przeliczenia świadczeń emerytalnych osobom, które nie mogły kontynuować zatrudnienia z powodu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej. Autor petycji postuluje zmiany art. 110 i 110a ustawy emerytalnej w celu umożliwienia przeliczenia świadczeń emerytalnych osobom, które nie mogły kontynuować zatrudnienia z powodu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

Postulat autora petycji wynika z jego doświadczeń życiowych emeryta, który od 1992 r. jest na emeryturze i po przejściu na świadczenie emerytalne wystąpił o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z utratą zdrowia związaną z pracą w kopalni. Autor petycji podaje, że pomimo tego, że w 2002 r. stwierdzono u niego chorobę zawodową pyliczo-gruźlicę, to dopiero w 2016 r. przyznano mu z tego tytułu rentę. W 2017 r. autor petycji występował o ponowne ustalenie wysokości świadczenia i otrzymał z ZUS decyzję odmowną, ponieważ po przejściu na emeryturę nie podjął zatrudnienia, w związku z czym nie mógł przedłożyć dokumentów o opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne. Od decyzji ZUS autor petycji odwołał się do sądu, który utrzymał w mocy decyzję organu rentowego. Według autora petycji pozbawienie go prawa do przeliczenia emerytury, gdy wcześniej przez 14 lat nie otrzymywał renty z tytułu niezdolności do pracy, która była spowodowana chorobą zawodową, jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Ustawa emerytalna, czyli ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, określa warunki nabywania prawa do świadczeń, jak również zasady ustalania ich wysokości, zasady i tryb przyznawania, jak również ich wypłaty. Świadczenie emerytalne może zostać ponownie ustalone na wniosek emeryta lub rencisty. Emerytura z art. 53 – dotyczy to starego systemu emerytalnego – wynosi 24% kwoty bazowej oraz po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok składkowy, jak również po 0,7% za każdy rok okresów nieskładkowych. Na wniosek emeryta wysokość emerytury lub renty – to jest art. 110, o którego zmianę wnosi autor petycji – oblicza się ponownie od podstawy wymiaru, która jest określona w art. 15, jeżeli do obliczenia tej emerytury wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne albo ubezpieczenia emerytalne i rentowe przypadającą w całości albo w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego. Sytuacja ta dotyczy tych osób, które pracowały po przejściu na emeryturę, pod warunkiem, że wskaźnik wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%. Sposób obliczenia podstawy wymiaru emerytury i renty określony w art. 15 jest podany w informacji o petycji, więc ja już nie będę szczegółowo go przedstawiała. Warunek posiadania wyższego wskaźnika, o którym przed chwilą wspomniałam, nie jest wymagany od emeryta albo rencisty, który od dnia ustalenia prawa do świadczenia do dnia zgłoszenia wniosku

o ponowne jego ustalenie nie pobierał świadczenia, dlatego że świadczenie to było zawieszane lub okres, który jest wymagany do ustalenia podstawy, przypada w całości po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi co najmniej 130%.

Autor petycji wnosi również o zmianę art. 110a ustawy emerytalnej, który stanowi, że wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe, która przypada w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy niż 250%. W tym przypadku ustalenie wysokości emerytury może nastąpić tylko raz. Dotyczy to osób, które przed 1999 r. osiągały wysokie zarobki i pobierane od tych wynagrodzeń składki były wyższe niż 250% przeciętnego wynagrodzenia.

Drugim aktem prawnym, który dotyczy omawianej dzisiaj petycji, jest ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, która określa m.in. rodzaje świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, warunki nabywania prawa do tych świadczeń, zasady i tryb przyznawania oraz ustalania ich wysokości. Za chorobę zawodową uważa się chorobę, która jest określona w kodeksie pracy i wymieniona w wykazie chorób zawodowych. Stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu oraz związek z chorobą zawodową ustala lekarz orzecznik albo komisja lekarska na mocy ustawy emerytalnej, o której przed chwilą mówiłam. Ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, przysługuje renta z tytułu niezdolności do pracy. Osobie, która jest uprawniona do renty z tytułu niezdolności do pracy, z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej oraz do emerytury na podstawie odrębnych przepisów, wypłaca się 1,5 świadczenia: zależnie od wyboru uprawnionego przysługującą mu rentę powiększoną o połowę emerytury albo emeryturę powiększoną o połowę renty. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę o opinię do tej petycji Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Pełniąca Obowiązki Naczelnik Wydziału w Departamencie Ubezpieczeń Społecznych w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Anna Czaplińska:

Dziękuję.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Anna Czaplińska, Departament Ubezpieczeń Społecznych w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, która określa warunki nabywania prawa do

świadczeń emerytalno-rentowych, jak również ustalania ich wysokości, określa także przypadki, w których może nastąpić ponowne ustalenie wysokości świadczenia. Takim przypadkiem jest np. przedstawienie przez ubezpieczonego nowych dowodów potwierdzających wynagrodzenia, które osiągał w trakcie aktywności zawodowej. Takim przypadkiem jest także doliczenie okresów składkowych i nieskładkowych dotychczas w wysokości emerytury nieuwzględnionych. Kolejnym przypadkiem jest kontynuowanie przez emeryta lub rencistę działalności zarobkowej po przyznaniu świadczenia przez organ rentowy. I o tej sytuacji mówimy w przypadku tej petycji.

Ustawa emerytalna w art. 110 i 111 wskazuje możliwość ponownego ustalenia prawa do emerytury lub renty w przypadku wskazania podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalno-rentowe przypadającej w całości lub w części po przyznaniu świadczenia. Przepis ten jest pochodną istoty systemu emerytalnego, który jest systemem o charakterze ubezpieczeniowym. Oznacza to, że świadczenia w tym systemie przysługują w zamian za opłacenie składki ubezpieczeniowej. Muszą one pozostawać w proporcji do wysokości odprowadzonej składki. Warunkiem przeliczenia takiego świadczenia emerytalnego już przyznanego jest również wniesienie przez ubezpieczonego wkładu do tego systemu. Znajduje to też uzasadnienie przede wszystkim w zasadzie wzajemności i proporcjonalności świadczeń.

W sytuacji, którą przedstawił autor petycji, bezspeczne jest, że po przyznaniu emerytury w 1992 r. nie podejmował on zatrudnienia. W związku z tym nie odprowadził do systemu ubezpieczeń społecznych żadnej dodatkowej składki i z tego też względu nie mam możliwości, żeby takiego przeliczenia świadczenia dokonać. Dziękuję bardzo.

(Przewodniczący Robert Mamątow: Dziękuję. Rozumiem, że jest pani przeciwko tej petycji, tak?)

Tak. W ministerstwie...

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Kto z panów senatorów chciałby zabrać głos w sprawie tej petycji? Nie widzę zgłoszeń.

Składałam wniosek o niepodejmowanie prac nad tą petycją.

Kto z panów senatorów jest za moim wnioskiem? (6)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (2)

Dziękuję bardzo.

Komisja podjęła decyzję o niepodejmowaniu prac nad petycją nr P9-64/18.

Przechodzimy do następnej petycji, tj. do rozpatrzenia petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń, w celu wprowadzenia odpowiedzialności karnej osoby, która nie odebrała paragonu fiskalnego.

Bardzo proszę, czy – dziękuję paniom – jest jakiś przedstawiciel do tej petycji? Nie ma.

Otwieram dyskusję.

Kto z panów senatorów chciałby zabrać głos w tym punkcie?

Proszę państwa, ja pozwolę sobie zabrać głos. Dla mnie jest nienormalna sytuacja, że kogoś się karze za to, że nie wziął paragonu. To jest po prostu... Często zdarza się taka sytuacja, że człowiek się spieszy, kupuje jakąś jedną drobną rzecz, ma odliczone pieniądze, kładzie je, mówi „dziękuję”, sprzedawca widzi, że jest okej, więc on wychodzi i nie czeka na ten paragon. Oczywiście wiadomo, o co chodzi tej osobie, która pisała tę petycję – o te różne sytuacje, w których są niewystawiane paragony. Ale myślę, że to nie w ten sposób trzeba zrobić.

Składam wniosek o niepodejmowanie prac nad tą petycją.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Ale nie ma nikogo. Panowie Senatorowie, znacie tę petycję, dlatego pozwoliłem sobie przedstawić taki wniosek, żebyśmy w ogóle nie rozpatrywali tej petycji, bo szkoda naszego czasu, gdyż jest to penalizowanie czegoś, co w ogóle nigdy nie powinno być penalizowane.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem mojego wniosku o niepodejmowanie prac nad tą petycją? (8)

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie za.

Komisja podjęła decyzję o niepodejmowaniu prac legislacyjnych nad tą petycją.

Przechodzimy do piątej petycji.

Bardzo serdecznie proszę o przedstawienie tej petycji biuro petycji i korespondencji... tj. panie z Działu Petycji i Korespondencji.

Główny Specjalista w Dziale Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji w Kancelarii Senatu Marzena Krysiak:

Marzena Krysiak, Biuro Analiz, Dokumentacji i Korespondencji.

Autor petycji proponuje zmianę art. 53a i 53b kodeksu wyborczego. Te zmiany mają umożliwić wyborcom, którzy najpóźniej w dniu głosowania ukończą 75 lat, realizację ich czynnego prawa wyborczego poprzez głosowanie korespondencyjne. Zdaniem autora petycji bardzo często zdarza się, że osoby w tym wieku mają już problemy z dotarciem do komisji wyborczych, problemy z poruszaniem się, a zatem ta zmiana może wpłynąć na podwyższenie przejrzystości prawa oraz na zwiększenie udziału osób starszych w wyborach.

Drugi postulat petycji dotyczy wprowadzenia zmian, które mają na celu uaktualnienie odesłań ustawowych. To dotyczy art. 39 §5 kodeksu wyborczego oraz art. 80 ust. 1 i 2 prawa budowlanego. W pierwszym przypadku wiąże się to z uchYLENIEM §3, a w drugim przypadku – z uchYLENIEM ust. 3. Trzeba dodać, że postulowane zmiany mają charakter porządkowy, nie wpłyną na stosowanie przepisów ustawy – Kodeks wyborczy oraz ustawy – Prawo budowlane.

Przyglądając się pierwszemu postulatowi petycji, dotyczącemu uprawnienia osób w wieku 75+ do tego, aby mogły one głosować korespondencyjnie, należy wskazać,

jak to wyglądało na przestrzeni ostatnich lat. A zatem trzeba podkreślić, że kodeks wyborczy w 2011 r. wprowadził możliwość głosowania korespondencyjnego dla wyborców przebywających poza granicami kraju, a następnie, w wyniku kolejnej nowelizacji dopuścił to w przypadku osób niepełnosprawnych o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych. Kolejna nowelizacja kodeksu wyborczego w 2014 r. spowodowała, że osoby starsze uzyskały prawo do głosowania korespondencyjnego. No i wreszcie przychodzi 2018 r., kiedy to Sejm VIII kadencji rozpatrywał projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych. W tym projekcie zaproponowano odejście od głosowania korespondencyjnego. Niemniej jednak w wyniku prac prowadzonych w Senacie ostatecznie postanowiono pozostawić możliwość głosowania korespondencyjnego osobom niepełnosprawnym. Według ustawodawcy ta nowelizacja miała spowodować przejrzystość procesu wyborczego.

Obecnie seniorzy mają prawo do korzystania z głosowania przez pełnomocnika, a pełnomocnikiem może być osoba, która jest wpisana do rejestru wyborców w tej samej gminie lub osoba posiadająca zaświadczenie o prawie głosowania, jeżeli przepisy szczególne dotyczące danych wyborów przewidują taką możliwość.

Warto też podkreślić, że z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego wynika zakaz uchwalania istotnych zmian w prawie wyborczym później niż 6 miesięcy przed kolejnymi wyborami rozumianymi nie tylko jako sam akt głosowania, ale także jako wszystkie czynności objęte tzw. kalendarzem wyborczym.

Ponadto chciałabym podkreślić, że do Sejmu w dniu 30 października 2018 r. wpłynęła tożsama petycja i w dniu wczorajszym była rozpatrywana przez sejmową Komisję do Spraw Petycji. Do tej petycji została przygotowana opinia BAS, w której to BAS, Biuro Analiz Sejmowych podniosło zasadność zmian art. 80 ust. 1 i 2 – Prawa budowlanego oraz art. 39 §5 kodeksu wyborczego. W opinii posła sprawozdawcy prezentującego ten postulat petycji te zasadne zmiany powinny być wprowadzone w najbliższych nowelizacjach tych ustaw. Z kolei zmiana dotycząca rozszerzenia katalogu osób uprawnionych do głosowania korespondencyjnego w opinii Biura Analiz Sejmowych nie budzi zastrzeżeń konstytucyjnych, pozostaje w sferze decyzji komisji. Podkreślono jednak na posiedzeniu komisji, że taka zmiana... Poseł sprawozdawca podkreślał, że taka zmiana powinna respektować okresy ciszy wyborczej w związku z wyborami, które w tym roku będziemy mieli, wyborami do Parlamentu Europejskiego i wyborami parlamentarnymi. Komisja podjęła decyzję o nieuwzględnieniu żądania będącego przedmiotem petycji i przekazaniu materiałów do petycji i petycji w celu dalszego wykorzystania przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, Ministerstwo Sprawiedliwości, sejmową Komisję Infrastruktury oraz Komisję Nadzwyczajną do spraw zmian w kodyfikacjach.

W związku z obecnością przedstawiciela Krajowego Biura Wyborczego nie będę prezentować opinii przedsta-

wionej na posiedzeniu komisji. Pozostawię to do przedstawienia panu przedstawicielowi biura. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Jest z nami pan Marcin Lisiak z Krajowego Biura Wyborczego. Jakby pan mógł się odnieść do tej petycji... Bardzo proszę.

Główny Specjalista w Zespole Prawnym w Krajowym Biurze Wyborczym Marcin Lisiak:

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo! Powtórzę dokładnie to samo, co powiedziałem wczoraj na posiedzeniu komisji sejmowej, tzn. przedstawię stanowisko Państwowej Komisji Wyborczej. Jak najbardziej osoby powyżej siedemdziesiątego piątego roku życia mogą głosować przez pełnomocnika, przez pełnomocnika mogą głosować również osoby niepełnosprawne. Zdaniem Państwowej Komisji Wyborczej rozszerzenie głosowania korespondencyjnego o osoby powyżej siedemdziesiątego piątego roku życia jest jak najbardziej pożądane. I takie jest stanowisko komisji. Dziękuję.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.
Czy w tej sprawie...
Bardzo proszę.

Pełnomocnik Zarządu Związku Miast Polskich Marek Wójcik:

Marek Wójcik, Związek Miast Polskich.

Panie Przewodniczący! Panowie Senatorowie! Szanowni Państwo!

Ja chciałbym także odnieść się do tej kwestii dotyczącej wieku i głosowania przez osoby, które przekroczyły siedemdziesiąty piąty rok życia. Wydaje się, że powinniśmy zmierzać do tego, aby głosowanie korespondencyjne i z wykorzystaniem narzędzi informatycznych stało się powszechnością. Dlatego tego typu inicjatywę należy poprzeć. Rzecz jasna dyskusyjna jest akurat ta granica 75 lat i argumentacja, żeby udostępnić tego typu głosowanie osobom o ograniczonych możliwościach np. poruszania się, bo generalnie powinno się jednak w pierwszej kolejności, przynajmniej moim zdaniem, argumentować to koniecznością uruchomienia tego typu narzędzi powszechnie. To powinno być czymś oczywistym nie tylko w stosunku do osób, które mają powyżej 75 lat. Rzeczywiście popieramy tego typu inicjatywę, zresztą w procesie legislacyjnym w ubiegłym roku też wielokrotnie mówiliśmy o tym, że poszerzenie możliwości korzystania z narzędzi informatycznych to jest dobry krok w dobrą stronę. Wydaje się, że tego typu regulacja powinna być fragmentem pewnej szerszej regulacji nowelizującej zasady wyborów. Aczkolwiek gdyby się udało chociażby ten wąski fragment załatwić teraz,

to można by było z niego skorzystać np. w najbliższych wyborach parlamentarnych, bo na pewno nie w wyborach do Parlamentu Europejskiego, z przyczyn, które tu państwo znakomicie podnosiliście. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.
Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos?
Proszę bardzo, pan senator Jan Rulewski.

Senator Jan Rulewski:

Nic dodać, nic ująć. Ta instytucja była już w ordynacji stosowana z powodzeniem, choć w niewielkim zakresie. Po drugie, jest tu zgoda i ta zgoda nie wynika z opinii, tylko jest wynikiem powołania się na konstytucję, na to, że to wychodzi naprzeciw konstytucyjnemu prawu do powszechności wyborów. No, skoro zdrowie – w tym przypadku 75-latków, mocno poszarpane czy podważone przez wiek – nie pozwala na udział, to ta powszechność nie powinna być ograniczana z tej racji. Ja jestem za kontynuacją, mimo tego, co pani nam tu przedstawiła, że w Sejmie podjęto... Właściwie byli za, tylko uważano, że z przyczyn technicznych należy tę petycję odrzucić, mając na uwadze zablokowanie większych zmian. Ale ja myślę, że przygotowanie takiego projektu w Senacie może się okazać zbawienne w momencie, gdy jakiegokolwiek inne projekty się pojawiają, tak żeby startować ze zmianami już w wyborach parlamentarnych w tym roku, wyborach do parlamentu krajowego. Jestem za kontynuacją.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.
Czy jeszcze ktoś z panów senatorów chciałby zabrać głos? Nie.

Ja chciałbym zgłosić wniosek przeciwny. Uważam, że nie powinno się wprowadzać żadnych zmian w roku wyborczym. Zmiany w ordynacji wyborczej można przeprowadzać wcześniej, dobrze je przygotowując, a w roku wyborczym żadnych takich zmian nie powinno się wprowadzać. To jest moje zdanie i ja składam wniosek o niepodjęcie prac nad tą petycją.

Czy jeszcze ktoś chciałby zabrać głos?

Senator Jan Rulewski:

Ale, Panie Przewodniczący, pytanie: czy pan wprowadza nową cezurę w zakresie wyprzedzającego składania wniosków do ordynacji? Ten rok to co to oznacza? Rok...

(Przewodniczący Robert Mamątow: Panie...)

...kalendaryzowy? Bo rozumiem, że to jest rok kalendarzowy?

(Przewodniczący Robert Mamątow: No tak. Tak.)

A gdyby były w grudniu wybory, to też by nie można było złożyć?

Przewodniczący Robert Mamątow:

W tej chwili jest miesiąc styczeń, wybory są w listopadzie lub w październiku, tak że nie ma tego... A ja już ogłosiłem głosowanie...

(*Senator Jan Rulewski: No ale...*)

Nie, już nie udzielam głosu.

Są 2 wnioski. Wniosek najdalej idący to mój wniosek o niepodejmowanie prac nad tą petycją. Jeśli on nie uzyska poparcia, będziemy głosować nad wnioskiem pana senatora Jana Rulewskiego.

Kto z panów senatorów jest za moim wnioskiem o niepodejmowanie prac nad tą petycją? (4)

Kto jest przeciw? (1)

Kto się wstrzymał? (3)

Bardzo dziękuję.

Komisja podjęła decyzję o niepodejmowaniu prac nad tą petycją.

Dlatego, że mój wniosek był najdalej idący, nie będziemy rozpatrywać wniosku pana senatora Jana Rulewskiego.

Przechodzimy do rozpatrzenia szóstej petycji. Jest to petycja w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej mającej na celu ustanowienie podstawy prawnej do rekompensaty za grunty leśne przejęte na podstawie dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 12 grudnia 1944 r. o przejęciu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa, petycja P9-72/18.

Bardzo proszę o przedstawienie tej petycji.

**Główny Specjalista
w Dziale Petycji i Korespondencji
w Biurze Analiz, Dokumentacji
i Korespondencji w Kancelarii Senatu
Wanda Wójtowicz:**

Wanda Wójtowicz, Biuro Analiz, Dokumentacji i Korespondencji.

To jest petycja indywidualna wniesiona przez osobę fizyczną w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej ustanowienia podstawy prawnej do rekompensaty za grunty leśne przejęte na podstawie dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 12 grudnia 1944 r. o przyjęciu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa.

Autor petycji to spadkobierca gruntów leśnych o powierzchni niecałych 32 ha, które obecnie wchodzi w skład kompleksu leśnego. Postuluje on podjęcie działań, które by miały na celu ustanowienie podstawy prawnej do rekompensaty lub odszkodowania za grunty leśne przejęte na własność Skarbu Państwa na podstawie dekretu PKWN z 1944 r. o przyjęciu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa. Autor petycji to następca prawny, który od 15 lat czyni bezskutecznie starania o zwrot nieruchomości lub zrekompensowanie krzywd za utracone nieruchomości.

W obowiązującym stanie prawnym nie ma kompleksowych uregulowań repriwatyzyzacyjnych. Roszczenia z tytułu przejęcia gruntów leśnych na podstawie dekretu PKWN można dochodzić na drodze sądowej poprzez powództwo ustalające, tj. art. 189 kodeksu postępowania cywilnego, który stanowi, że powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Drugie powództwo to jest o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym sta-

nem prawnym. Tego dotyczy art. 10 ust. 1 ustawy z 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece, który stanowi, że w razie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym osoba, której prawo nie jest wpisane lub jest wpisane błędnie albo jest dotknięte wpisem nieistniejącego obciążenia lub ograniczenia, może żądać usunięcia niezgodności.

Problematyka repriwatyzyzacji już 2-krotnie była przedmiotem postępowania petycyjnego w Senacie w VII i VIII kadencji.

W VII kadencji Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji rozpatrywała petycję indywidualną i zbiorową w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w celu ustanowienia podstawy prawnej, która by określała zasady zwrotu lasów przyjętych na podstawie dekretu PKWN i uregulowania stosunków własnościowych naruszonych przez wykonanie dekretu PKWN z 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej. Ponadto Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz Komisja Budżetu i Finansów Publicznych zorganizowały posiedzenie seminaryjne pt. „Repriwatyzyzacja i roszczenia obywateli wobec Skarbu Państwa”. Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji analizowała postulaty petycji na kilku posiedzeniach i 12 kwietnia 2011 r. postanowiła pozostawić petycję bez dalszych działań.

W VIII kadencji Senatu również do Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji wpłynęła petycja, która dotyczyła ustanowienia podstawy prawnej oraz zasad zwrotu nieruchomości rolnych i lasów przejętych na własność Skarbu Państwa na podstawie dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego. Komisja analizowała postulaty petycji na kilku posiedzeniach. Komisja prowadziła również dyskusje nad zakresem przedmiotowym ewentualnej inicjatywy, która by regulowała problematykę repriwatyzyzacji. Po podsumowaniu dyskusji senatorowie podjęli decyzję o niepodejmowaniu dalszych prac nad petycją.

W 2017 r. Ministerstwo Sprawiedliwości przygotowało projekt ustawy o zrekompensowaniu niektórych krzywd wyrządzonych osobom fizycznym wskutek przejęcia nieruchomości lub zabytków ruchomych przez władze komunistyczne po 1944 r.; to był projekt z 26 października 2017 r. Projekt określa zasady przyznawania i wykonywania prawa do rekompensaty na rzecz osób fizycznych, których nieruchomości lub zabytki ruchome zostały przejęte przez władze komunistyczne po 1944 r. na rzecz państwa lub na rzecz innych osób prawa publicznego, w tym jednostek samorządu terytorialnego. Projekt skierowano do Rządowego Centrum Legislacji, w wykazie prac legislacyjnych oznaczony jest numerem UD316.

I jeszcze tylko dwa zdania. Z odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senatora Jerzego Czerwińskiego wynika, że projekt ten był skierowany do uzgodnień międzyresortowych, konsultacji publicznych i opiniowania. W toku uzgodnień międzyresortowych projekt uległ pewnym zmianom uwzględniającym postulaty zgłaszane w procesie legislacyjnym, po czym został przekazany do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w celu rozpatrzenia przez Stały Komitet Rady Ministrów. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Kto z panów senatorów chciałbym zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę zgłoszeń.

Jest to bardzo trudny problem, wiele razy już był podnoszony i jakoś do tej pory do końca nie został rozwiązany. O ile wiem, są prowadzone prace w Ministerstwie Sprawiedliwości, żeby ten problem kompleksowo rozwiązać. Ja bym zaproponował panom senatorom nie kończenie prac nad tą petycją, tylko żebyśmy wystąpili z pismem właśnie do ministra sprawiedliwości, na jakim to jest etapie i jak to dzisiaj wygląda.

Jest zgoda panów senatorów?

(*Głosy z sali:* Tak, jest.)

Okej. W takim razie zawieszamy prace do czasu uzyskania opinii od Ministerstwa Sprawiedliwości.

Przechodzimy do rozpatrzenia punktu ostatniego, tj. do rozpatrzenia petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, w zakresie wysokości uposażenia policjanta w okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim.

Bardzo proszę o przedstawienie tej petycji.

Specjalista w Dziale Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji w Kancelarii Senatu Maciej Kowalski:

Dzień dobry. Maciej Kowalski, Dział Petycji i Korespondencji.

Autor petycji, wracając do wydarzeń z minionego roku, pod koniec minionego roku, przypomina tzw. strajk włoski policjantów, którzy odchodzili masowo na zwolnienia lekarskie bądź też nie wystawiali mandatów za popełnione wykroczenia. Sytuacja ta miała miejsce, jak wszyscy wiemy, dlatego, że policjanci domagali się podwyżek. Wnioskodawca przypomina również, że strajk policjantów zbiegał się z takimi wydarzeniami jak setna rocznica odzyskania niepodległości czy też akcja „Znicz”. Zdaniem autora petycji skutkami tego strajku była rekordowa liczba wypadków śmiertelnych na drogach oraz zagrożenie bezpieczeństwa podczas uroczystości państwowych. Jednak autor nie przywołuje tutaj żadnych danych statystycznych. Autor snuje tak postawioną tezę i stwierdza, że aby w przyszłości uniknąć tego rodzaju sytuacji... Proponuje zmianę ustawy o Policji, art. 121b ust. 1, nadanie mu następującego brzmienia: „W okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim policjant otrzymuje 60% uposażenia przez pierwsze 30 dni choroby, po 30 dniach policjant otrzymuje 80% uposażenia”. Jest to zmiana w stosunku do dzisiejszego stanu prawnego z tego względu, iż w chwili obecnej każdy policjant ma na zwolnieniu 80% uposażenia, a tutaj wprowadza się jak gdyby nową zasadę i będzie to 60% przez pierwsze 30 dni.

Jeżeli chodzi o stan prawny, to kodeks pracy w art. 92 §1 stanowi, że pracownikowi za czas niezdolności do pracy

wskutek choroby przysługuje prawo do 80% wynagrodzenia, chyba że wewnętrzne przepisy pracodawcy przewidują wyższe wynagrodzenie. Jeżeli chodzi o wynagrodzenie policjanta, to składa się ono właśnie z uposażenia i różnego rodzaju dodatków. Przepis, który postuluje zmienić autor petycji, czyli art. 121b ustawy o Policji, przyznaje policjantowi 80% wynagrodzenia podczas przebywania przez funkcjonariusza na zwolnieniu lekarskim. Przypominam, że właśnie tutaj ma nastąpić ta zmiana, czyli to obniżenie do 60%.

Chciałbym tylko dodać, że generalną zasadą systemu powszechnego jest obniżenie wysokości wynagrodzenia pracownika nieobecnego w pracy z powodu choroby. Ma to swoje odzwierciedlenie właśnie w kodeksie pracy, ale także w ustawie o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

Zaznaczyć również trzeba, że poprzednie uregulowania ustawy o Policji stanowiły odstępstwo od tych zasad, gdyż wcześniej takie wynagrodzenie za czas nieobecności w pracy policjanta z powodu choroby wynosiło 100%. Zamiana ta dokonana została w 2014 r. i stwierdzono wówczas, że utrzymywanie takiego zróżnicowania wydaje się nieuzasadnione nie tylko ze względów formalnoprawnych i społecznych, ale przede wszystkim z uwagi na potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa państwa i obywateli oraz samych policjantów.

Taka sama petycja wpłynęła również do Sejmu. Czeka ona na rozpatrzenie. W podejmowaniu decyzji o pracach nad petycją trzeba mieć na względzie te wszystkie zasady, o których powiedziałem, zasady powszechne zawarte w kodeksie pracy i w ustawie oraz przepisy ustawy o Policji. Trzeba mieć też na względzie tę część policjantów, którzy realnie będą mieć problemy zdrowotne, bo również ich dotknie to obniżenie uposażenia do 60%. Dziękuję.

Przewodniczący Robert Mamątow:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę o zabranie głosu przedstawicieli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – są z nami pan Władysław Budzeń i pan Mariusz Cichomski – i przedstawienie opinii od tej petycji.

Dyrektor Departamentu Porządku Publicznego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Mariusz Cichomski:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

MSWiA negatywnie ocenia propozycję zawartą w petycji, zarówno z punktu widzenia prawnoporównawczego, jak i z punktu widzenia celowościowego. Jeśli chodzi o punkt widzenia prawnoporównawczy, to chciałbym wskazać 2 elementy.

Po pierwsze, rozwiązanie funkcjonujące obecnie w odniesieniu do Policji jest rozwiązaniem spójnym z rozwiązaniami dotyczącymi pozostałych służb mundurowych, tych podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, ale też pozostałych służb mundurowych. Zresztą, tak jak zostało wskazane, rozwiązanie to funkcjonuje od 2014 r.

Z drugiej strony rozwiązanie jest spójne z systemem powszechnym, czyli z tym obniżeniem do 80% wartości uposażenia w przypadku zwolnień lekarskich, jakie dotyczy wszystkich osób niefunkcjonujących w systemie mundurowym. Oczywiście są pewne rozróżnienia, pewne inne przypadki, jednak generalna zasada w ten sposób jest wyrażona.

Z punktu widzenia celowościowego trudno sobie wyobrazić, żeby kształtować system uposażeń na podstawie sankcji, która miałaby wynikać z podjęcia ewentualnych strajków czy tego typu zachowań. Na pewno nie jest to dobra droga do tego, żeby kształtować tego typu system, tego typu zasady. To nie jest represyjność, którą mielibyśmy karać, w tym wypadku obniżeniem uposażeń w sytuacji czasowej utraty zdrowia – bo stała to inny przypadek – wynikającej z choroby.

Pragnę jeszcze zwrócić uwagę na jeden element wskazany w uzasadnieniu: rekordową liczbę wypadków śmiertelnych w 2018 r. To nie jest teza prawdziwa. W 2018 r. w porównaniu z 2017 r. liczba wypadków spadła o 4,2%, liczba rannych spadła o 3,8%. W porównaniu z – to przykładowo, żeby mieć perspektywę chociażby 10-letnią – 2009 r. liczba wypadków spadła o 29%, liczba rannych spadła o 34%, liczba ofiar śmiertelnych spadła o 28%. Tak więc z tą wskazaną tezą o bezpośrednim wpływie zwolnień na zwiększenie zagrożenia w 2018 r. też absolutnie nie możemy się zgodzić. Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący Robert Mamoń:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Kto z panów senatorów chciałby zabrać głos?

Proszę bardzo, pan senator Jan Rulewski.

Senator Jan Rulewski:

Przekonuje mnie pańskie wystąpienie. Jednak w tej petycji jest taka prowokacja na rzecz dyskusji w związku z tym masowym przechodzeniem na zwolnienia, czyli bardzo liberalnymi warunkami uzyskiwania zwolnienia. Pytanie jest takie – ja rozumiem, że pan nie podziela, podobnie jak petytor, tego zachowania – czy ministerstwo wie, jak odejść od tego swoistego jednak nacisku innego niż wynikający z prawa o strajkach czy też o protestach w Policji? Co zrobić, innymi słowy, żeby nie istniał jednak ten element dezorganizacji i osłabienia zdolności Policji do przeciwstawiania się naruszaniu porządku w Polsce?

Przewodniczący Robert Mamoń:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Bardzo proszę o odpowiedź panów z ministerstwa spraw wewnętrznych. Ja uważam, że jest to szerszy problem, bo to nie dotyczy oczywiście tylko policjantów.

(Senator Jan Rulewski: Nauczyciele...)

Przecież słyszeliśmy i o nauczycielach, i o różnych innych zawodach.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę nacisnąć przycisk i bardzo proszę o odpowiedź panu senatorowi.

Dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Władysław Budzeń:

No, Panie Przewodniczący, właśnie w tym kierunku zmierzała moja odpowiedź. To jest problem dosyć trudny i powinien być rozpatrywany w szerokim aspekcie, również w odniesieniu do innych grup zawodowych. No bo Policja de facto ma prawo do protestu, ale nie ma prawa do strajku. A czy to można nazwać strajkiem? No, trudno powiedzieć. Ja nie chciałbym tu się wypowiadać...

(Senator Jan Rulewski: Strajk włoski.)

No, strajk włoski, Panie Senatorze, polega właśnie trochę nie na tym.

To nie był de facto strajk, natomiast inne grupy zawodowe mają prawo do strajku i je wykorzystują. To był taki... Trudno nawet powiedzieć co, nie chciałbym tutaj występować z jakimiś zdecydowanymi stwierdzeniami. To był protest, który przejawiał się w takiej formie, że policjanci szli na zwolnienia. Trudno mi polemizować w tej chwili, czy zwolnienia były zasadne, czy nie, bo trzeba by było poprosić lekarzy, czy jest taka możliwość, żeby lekarz dał zwolnienie lekarskie, nie stwierdzając pogorszenia stanu zdrowia w określonym stopniu. To jest też taka szeroka dyskusja.

Chciałbym powiedzieć, że sprawa tych postulatów, o których ja mówiłem na posiedzeniu komisji prawa i praworządności dotyczącym projektu budżetu na 2019 r., nawet przytaczałem te kwoty podwyżek, kwoty innych świadczeń... Należy uważać, że mogło to pójść w trochę innym kierunku, no ale poszło w takim, w jakim poszło. Ale wydaje mi się, że nie można jednoznacznie określić, jaka forma czy jaki rodzaj czy jaka możliwość sprawdzania tego... Na dobrą sprawę przełożony faktycznie może sprawdzić, czy podwładny... W systemie ma uprawnienia do tego, że może sprawdzić, czy funkcjonariusz, który przebywa na zwolnieniu lekarskim, faktycznie jest chory. Chcę tutaj dodać też, że ze względu na charakter służby policjantów – bo petycja dotyczy Policji – czyli przebywanie na świeżym powietrzu niezależnie od warunków, są również liczne przypadki faktycznego zachorowania. My nie mamy orientacji, jaka była struktura tych zachorowań, jednak należy uważać, że one wiążą się również ze specyfiką i charakterem służby. Zresztą w tej ustawie jest powiedziane, że jeżeli zwolnienie lekarskie wynikało z przyczyn uzasadnionych warunkami służby itd., to po stwierdzeniu tego przez kolejną komisję funkcjonariusz otrzymuje 100% uposażenia. Tak że część tego jest później weryfikowana przez komisje lekarskie.

Wydaje mi się, że nie ma jednoznacznej odpowiedzi na wątpliwości i pytania pana senatora Rulewskiego. Trzeba by prześledzić uwarunkowania, ponieważ one są dosyć specyficzne w odniesieniu do funkcjonariuszy.

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Przewodniczący Robert Mamoń:

Dziękuję bardzo.

Na pewno problem istnieje, tylko nie rozwiążemy go metodami, jakie są proponowane w petycji. Dlatego wnoszę o niepodejmowanie prac nad tą petycją.

Kto z panów senatorów jest za moim wnioskiem? (7)
Dziękuję bardzo. Jednogłośnie za.
Komisja podjęła decyzję o niepodejmowaniu pracy nad petycją nr P9-73/18.
Dziękuję bardzo.
Wyczerpaliśmy porządek dzisiejszego posiedzenia.
Chciałbym panom senatorom przypomnieć, że w następnym tygodniu mamy posiedzenie, które rozpoczyna-

my o godzinie 9.00 22 stycznia. Prawie całe posiedzenie będzie poświęcone ustawie budżetowej, działom, które są właściwe komisji praw człowieka. Bardzo proszę panów senatorów o obecność na tym posiedzeniu komisji, bo jest to bardzo ważne posiedzenie.

Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji w dniu dzisiejszym.

(Koniec posiedzenia o godzinie 13 minut 04)

Kancelaria Senatu
Opracowanie:
Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów
Druk i łamanie:
Centrum Informacyjne Senatu, Dział Edycji i Poligrafii